

Romano hangos

15. let

ROMSKÝ HLAS – ČTRNÁCTIDENÍK ROMŮ V ČESKÉ REPUBLICE

ROČNÍK 18 • ČÍSLO 7 • VYŠLO 30. ČERVNA 2016

zprávy

BRNO – Miroslav Zima, ředitel střediska Drom, dosud člen vládní Rady pro záležitosti Romů, rezignoval na svou funkci. Oznámil to ve svém dopise 12. června ostatním členům, a to den před zasedáním této rady, která se schází nejvíce dvakrát do roka.

Miroslav Zima odmítá podporovat vládu svou účastí na zbytečných jednáních, do doby přestěhování vepřína na místě letského koncentračního tábora.

Dalším důvodem, vedle jiných, je okolnost, že ve vyhodnocování naplňování Strategie romské integrace nejsou do hodnocení zapojeni Romové. To považuje za akt o Romech bez Romů. Rezignace Miroslava Zimy na funkci člena vládní Rady pro záležitosti Romů přišla náhle jako blesk z čistého nebe.

z obsahu

Téma čísla:

Půjčky, dluhy, exekuce
strana 2, 3, 5, 6

Výstava Rona Glasbeeka
Smoky Pictures

Muzeum romské kultury uvádí nizozemského malíře

strana 4

Rozhovor s
Marcem Pillem

strana 5

Za oddlužení nemusíte platit tisíce

V dluhové poradně se v poslední době častěji setkáváme s tím, že někteří lidé jsou špatně informováni o oddlužení neboli osobním bankrotu, někteří se dokonce stali oběti podvodného jednání.

Před časem naši poradnu navštívila paní V., která si nebyla jistá jednáním jedné nejmenované společnosti. V seznamu jejich dluhů, který byl sepsán jako příloha k návrhu na oddlužení, se objevila částka 80 tisíc u společnosti, které klientka nikdy nedlužila. Po krátkém pátrání na internetu jsme přišli na to, že tato společnost patří k firmě, která s klientkou sepisuje návrh na oddlužení. Rozhodly jsme se s klientkou do této společnosti spolu zavolat a informovat se, co je to za dluh. Na druhé straně nám bylo sděleno, že jsou to předběžné náklady spojené s insolvenčním řízením, za zastoupení advokátem, zpracování, případné odvolání atd. To, že přeplatí 80 tisíc za sepsání návrhu na oddlužení, což není v žádném případě nutné, se klientce nelíbilo a rozhodla se ukončit s touto firmou spolupráci s tím, že je to podvod a že to dá do televize. Paní na druhé straně telefonu se tohoto jednání zalekla a slíbila, že spolupráci ukončí a po klientce nebude nic požadovat. Pak jsem s klientkou vyplnila návrh v naší bezplatné poradně a klientka tak ušetřila 80 tisíc. V tomto případě jednala klientka obezřetně a před zaplacením zálohy 18 tisíc za zpracování se šla poradit.

Předpokládáme, že ne každý občan se vyzná v insolvenčním záko-

foto: isifa/Lidové noviny/Viktor Chlad

ně a zdá se, že se na to někteří jedinci nebo společnosti, které nabízejí zpracování návrhu na oddlužení za úplatu, spoléhají. V některých případech můžou svého klienta velmi poškodit. Nedostatek informací může mít za následek, že dlužník přijde o nemovitost nebo se zadluží ještě víc kvůli nepřiměřeným platbám za zpracování návrhu, jako to hrozilo naší klientce. Je třeba zdůraznit, že ne všechny komerční firmy chtějí klienty oškubat a podvést, ale je nutné vědět, že se to v některých případech může stát. Z tohoto důvodu jsme připravili krátký přehled, na co si dát pozor před podáním návrhu na oddlužení.

Především to, že zde existují zákonné podmínky, které musí dlužník splňovat. Např. mít příjem v takové výši, aby i po odečtení nezabavitelné částky zůstaly prostředky na splátky min. 30 % všech dluhů. Před podáním návrhu je tedy nutné vždy důkladně zmapovat situaci dlužníka a seznámit jej s možnými riziky. Před sepsáním návrhu na oddlužení by měli zaznít např. tyto otázky: Máte nemovitost? Pokud ano, dlužník by měl vědět, že vždy existuje riziko prodeje. Máte ručitele? Pokud ano, ručitel by měl vědět, že jdete do oddlužení, dluh budou vymáhat po něm. Máte dluhy z podnikání? Pokud ano, může na Vás být vyhlášen konkurz (tj.

zpeněžení majetkové podstaty). Dále je důležité vědět, že o schválení nebo odmítnutí návrhu rozhoduje soud a není tedy předem nikde zaručeno, který návrh bude schválen. Během insolvenčního řízení není potřeba právního zastoupení.

Pokud máte podobnou zkušenost nebo se chystáte podat návrh na oddlužení, buďte opatrní a neváhejte se obrátit na bezplatnou dluhovou poradnu společnosti Člověk v tísni, o.p.s. na Litovelské 14 v Olomouci. Kontakt: Lucie Jirušková tel. 777 782 078, nebo využijte konzultačních hodin pro veřejnost každý čtvrtek od 8 do 12 hodin v naší kanceláři.

Lucie Jirušková
dluhová poradkyně

Exekutorský příběh: Tahle země není pro nemajetné

Návštěva exekutora je v současné době častým jevem v mnoha domácnostech v České republice. Vymáhání dluhů, které mají exekutoři na starosti, není nic nemorálního. Přeci jen stále platí, že dluhy je potřeba splácet a v některých případech nezbyvá jiná varianta, než pomoc od exekutorského úřadu. Objevují se však případy, mnohdy pravidelně spojované s konkrétními exekutorskými úřady, ve kterých exekutor s dlužníky nejedná dostatečně správně, překračuje zá-

kon a situace dlužníků se tak může zhoršovat. V těchto případech je pak pro dlužníka těžší dostát svým závazkům, tedy zaplatit dluh. Ale jak se takovému chování bránit?

V následujícím příběhu jsou zvýrazněny faktické informace, které mohou být užitečné všem, které exekutor navštíví v domácnosti.

Ozvalo se zaklepání. Pan Starý netušil, kdo by teď mohl přijít na návštěvu, přesto se s přátelskou laskavostí vydal přivítat návštěvníka. Manželka v té chvíli stála u plotny

a připravovala skromnou večeři. Za dveřmi stáli dva urostlí muži v tmavém oblečení. Jeden holohlavý, hladce oholen a druhý s hustými vousy a čepicí. Holohlavý se představil jménem exekutorského úřadu a vstoupil do bytu.

Pan Starý slyšel mnoho příběhů o návštěvách exekutorů a začal se bát. Manželka zpozorněla. Čekala, co bude dál. Pan Starý zalpal po dechu a rozhodl se překonat obavy. Vzpomněl si totiž na informace, které mu předali pracovníci organizace Člověk v tísni. Nejprve opatrně upozornil oba muže, že mají povinnost celou návštěvu bytu nahrávat, a to tak, že na záznamu musí být všechno jasně vidět a slyšet.

Muži jej ubezpečili o tom, že o této své povinnosti vědí a ukázali mu spuštěné nahrávací zařízení. Pan Starý získal pocit jistoty, jako když se námořníkovi opře vtr do plachet a pokračoval novinkou platnou od roku 2015, že exekutor nejprve musí zablokovat bankovní účet, pak při-

jdou srážky ze mzdy nebo z důchodu a teprve poté mohou exekutoři udělat tzv. mobiliárku, tedy přijít do bytu a zabavovat movitý majetek.

Jeden z mužů suše podotkl, že srážky z důchodu již k rukám exekutora odchází. Bankovní účet zablokovat nelze, protože manželé Staří bankovní účet nevlastní a jal se oblépovat elektroniku žlutými štítky „exekučně zabaveno“. Pan Starý, muž činu, hbitě následoval kroky obou mužů a bedlivě hlídal soupis zabavených věcí. Věděl, že nesmí polepit stůl, židle, ledničku, postele, sporák, apod. Byl moc rád, že jeho dluh na všech exekucích dohromady není větší jak 30 000 Kč, protože jinak by mu mohli zabavit i jeho byt.

Exekutoři odešli a v bytě po nich zůstalo na šedesát cedulek. Pan Starý se rozhlédl po místnosti. Zdálo se mu, jako by se žluté lístky vysmívaly tomu, kam až nechal situaci dojít. Dnes by jednal jinak. Ještě než by exekuce vznikla, snažil by

se s věřiteli komunikovat. Na svůj dluh by splácel alespoň 100 korun a vyhledal by bezplatnou pomoc organizace, která dluhům rozumí. Kdyby o ní nevěděl, šel by na obecní úřad, a tam by mu jistě poradili, kam se má obrátit.

Exekutoři v tomto případě jednali správně a zákon byl na jejich straně. Pokud i vás trápí dluhy a nevíte, co s nimi, pak se nebojte obrátit na organizaci Člověk v tísni, o. p. s. (tel.: 739 320 231) anebo váš obecní úřad, který vám jistě poradí, kam se obrátit.

V roce 2015 jsme na území Jesenicka na dluhových tématech spolupracovali s celkem 37 klienty a mnoha dalším jsme v této oblasti poskytli jednorázové konzultace. Dalším častým tématem spolupráce bylo zaměstnání a bydlení.

Přejeme vám co nejméně problémů s financemi.

Michaela Vrbová,
Vít Laštovica a Jan Fukala
převzato z webu clovekvitisni.cz

zprávy

BRNO – Primátor města Brna Petr Vokřál (ANO) dostal dne 18. června vyznamenání – Medaili Wenzela Jaksche od bavorských sociálních demokratů v bavorském parlamentu za svou činnost pro smíření se sudetskými Němci.

PRAHA – 13. června zasedala vládní Rada pro záležitosti Romů a projednala tento program:

- Schválení dotačních programů podpory terénní práce, prevence sociálního vyloučení a komunitní práce a podpory krajských koordinátorů pro romské záležitosti
- Schválila zprávu o stavu romské menšiny v ČR za rok 2015 a zprávu o činnosti Rady vlády pro záležitosti Romů za rok 2015
- Organizace Rubikon Centrum (Děčín) představila práci romských mentorů v prevenci kriminality a uvádění alternativních trestů do života
- V rámci zpráv o činnosti pracovních skupin vládní Rady informoval o činnosti skupiny romského holocaustu její předseda Čeněk Růžička. Výhrady proti jeho interpretaci této činnosti vyjádřil náš redaktor Karel Holomek, rovněž člen Rady, a svoje zdůvodnění dal do souvislosti s naplňováním programu integrace Romů do společnosti. Podrobnosti o tom v článku Dvoji pojmání piety je v rozporu.

VILNIUS (Litva) – Na vyhlazování Židů v Litvě se podílelo na šest tisíc místních obyvatel, uvedl litevský historik Alfredas Rukšėnas. Během války se oběti holocaustu stalo na 200 tisíc litevských Židů. Nejvíce jich zahynulo v lese na okraji Vilniusu. Zahynulo zde 70 tisíc Židů, 20 tisíc Poláků a několik tisíc sovětských zajatců. Za pachatele holocaustu podle zmíněného historika je třeba pokládat nejen ty, kteří mačkali spoušť, ale i ty, kdo sestavovali seznamy pro popravu, popravované střežili a provázeli na popraviště.

PLECHANOVO (Rusko) – Koncem května byla soudem nařízena a provedena demolice více než 120 nelegálně postavených domů, v nichž žilo několik stovek Romů v jednom z největších romských sídlišť. Důvodem bylo nelegální a nebezpečné napojení plynu pro spotřebiče v domech. Romské rodiny musely opustit určené domy během 30 minut po kontrole, kterou před tím provedla policie, jež se snažila zabránit nebezpečným plynovým přípojkám. Romové tuto akci prohlašují za pogrom na ně, protože nemají místo, kam se uchýlit, kromě krátkého pobytu v rezidenčním hotelu.

převzato z anglického textu Gwendolyn Albert (Roma Virtual Network)

SOFIE (Bulharsko) – Prezident Světové romské organizace (World Roma Organisation) Jovan Damjanovič poskytl v tiskové zprávě informace o apoštolské konferenci, konané dne 16. června. Hlavní téma konference bylo Romové a náboženství. Bylo konstatováno, že náboženství je velmi důležitý faktor ochrany identity Romů. Romové jsou katolíky, protestanty, nebo muslimy. Všude na jihovýchodním Balkáně, kde žijí Romové ve větším počtu, jsou bohoslužby v chrámech konány v romském jazyce. Je to znamením prosazujících se demokratických principů rovnosti mezi jednotlivými národnostmi.

převzato z anglického textu Gwendolyn Albert (Roma Virtual Network)

O Roma vakeren

je pořad Českého rozhlasu určený pro Romy. Jeho jednotlivé relace lze zpětně vyhledat v archivu textů na

www.romove.cz

Dlhy v legislatíve a v praxi

Každý dlh predstavuje v českom právnom systéme záväzok. Na jednej strane vystupuje dlžník a na druhej strane veriteľ. Z takéhoto záväzku má veriteľ voči dlžníkovi právo na určité plnenie a dlžník má povinnosť toto právo splnením dlhu uspokojiť.

Kedy môj dlh zanikne?

Aby dlh zanikol, je nutné, aby bol dlžníkom splnený na jeho náklad i nebezpečie, a to riadne a včas. Ak je v zmluve určený presný čas, dlžník musí plniť v uvedený čas aj bez vyzvania veriteľa. Na túto skutočnosť je nutné vždy dávať pozor. V prípade, že nie je v zmluve dohodnutý čas, veriteľ môže požadovať plnenie dokonca ihneď a dlžník musí plniť svoj dlh bez zbytočného odkladu! Ak ide o miesto plnenia, všetky peňažité dlhy sa plnia buď na dohodnutom mieste alebo v mieste bydliska veriteľa.

Dlh môže zaniknúť aj tzv. započtením. Všetci poznáme situáciu, keď si napríklad s osobou, ktorá nám požičala peniaze, „dlžíme navzájom“. V takomto prípade stačí, ak obe strany prehlásia, že si svoje pohľadávky započítavajú. Takýmto započítaním sa potom obe pohľadávky rušia v rozsahu, v akom sa vzájomne kryjú.

Smrťou dlžníka však povinnosť splniť dlh nezanikne. Do dedenia totiž vstupuje nielen všetok majetok, ale aj naše dlhy. Výnimkou je situácia, kedy bolo v zmluve dohodnuté, že dlh bude splnený len vtedy, ak ho splní osobne dlžník a nikto iný.

Svoj dlh som nesplnil včas...

V situácii, keď svoj dlh nesplníte riadne a včas, nastáva tzv. prodlenie. Je dôležité, že od dlžníka, ktorý je v prodlení so splácaním peňažitého dlhu, veriteľ môže požadovať aj zaplatenie úrokov. Existuje však jedna výnimka. Dlžník nemusí platiť úroky, ak dokáže, že za prodlenie nie je zodpovedný. Napríklad plnil prevodom na účet a banka mala technické problémy. Okrem úrokov, môže veriteľ požadovať aj náhradu škody, ktorá mu tým vznikla. Avšak pozor! Platí to len vtedy, ak už škoda nie je krytá úrokmi z pro-

dlení. V prodlení sa môže ocitnúť aj veriteľ, a to v takom prípade, keď od dlžníka neprijal riadne ponúknuté plnenie alebo neposkytol súčinnosť potrebnú k splneniu dlhu. V tomto prípade môže dlžník od zmluvy odstúpiť, a to v závislosti od toho, či prodlení spôsobilo podstatné alebo nepodstatné porušenie zmluvnej povinnosti.

Ak ste svoj dlh už veriteľovi splnili, je povinný vám vydať na žiadosť tzv. kvitanciu. Ide o potvrdenie o splnení dlhu, kde vyznačí vaše i svoje meno, predmet plnenia, miesto a čas, kedy a kde bol dlh splnený. Ak vám veriteľ zároveň nevydá kvitanciu, môžete jednoducho plnenie dlhu odoprieť. Naopak ak vám veriteľ vydá kvitanciu skôr, než by ste zaplatili váš dlh, môžete sa tešiť. Váš dlh sa totiž považuje za „prominutý“ a vy už nemusíte nič plniť.

Ako je možné, že už nedlžím tej istej osobe?

V praxi sa často stáva, že sa niekedy až pri exekúcii dozviete, že medzi tým vašu pohľadávku prevzala iná osoba či firma. Ide o tzv. postúpenie pohľadávky. Veriteľ totiž môže celý dlh alebo jeho časť postúpiť zmluvou ako postupiteľ inej osobe. A to dokonca aj bez vášho súhlasu! Pokiaľ vám ale táto nová osoba alebo bývalý veriteľ neoznami a nepreukáže, že došlo k zmene, tak dlh zanikne aj vtedy, ak ho splníte predchádzajúcemu veriteľovi alebo sa s ním inak vyrovnáte.

Ak bol váš dlh premlčaný, nemusíte ho plniť!

Predstavte si situáciu, že ste si pred piatimi rokmi požičali určitú čiastku peňazí. Doteraz sa dotyčná osoba nezvala, no dnes od vás žiada peniaze späť. Otázkou je, či má ešte

na to nárok. Prekvapím vás, veriteľ už toto právo nemá. Dlh bol totiž premlčaný. Práve podľa nového občianskeho zákonníka platí trojročná premlčacia lehota. Musíte byť však obozretný. Ak je zjrejmé, že ako dlžník plniť nebudete, veriteľ vám môže navrhnúť podpísať tzv. dlžný úpis. Ide o dokument, v ktorom si uznáte svoj dlh voči veriteľovi. Takéto uznanie má však účinky, o ktorých mnohí dlžníci nevedia. Po podpísaní sa premlčacia lehota dlhu mení z predchádzajúcich troch rokov na nových 10 rokov! Ak má uznanie dlhu formu notárskeho zápisu, súčasťou je i doložka priamej vykonateľnosti, čo pre veriteľa v realite znamená žiadne dokazovanie v prípade súdneho sporu. Dlh je už jednoznačný a dlžník nemá žiadnu možnosť dokázať opak.

Môžem ako ručiteľ odmietnuť plniť dlh?

Jedným z najčastejšie používaných spôsobov zaistenia dlhu je ručenie. Ručiteľ je ten, kto veriteľovi prehlási, že ho uspokojí, ak dlžník svoj dlh voči nemu nesplní. Je dôležité, že ručiteľské prehlásenie musí byť učené vždy v písomnej forme, inak je neplatné. Môže sa stať, že veriteľ ručiteľa jednoducho neprijme. V takomto prípade však od ručiteľa potom ani nemôže nič žiadať. Ak ho príjme, vždy musí splnenie dlhu vyžadovať najprv od dlžníka, a až potom od ručiteľa. Existuje situácia, kedy ručiteľ môže plnenie odoprieť. A to vtedy, ak sám veriteľ zavinil, že dlh nemôže byť uspokojený dlžníkom. Ručenie zaniká vždy v okamžiku zániku samotného dlhu, ktorý zaistíuje.

Klaudia Vospáľková
studentka právnické fakulty
v Brne

Exekucí ubylo. Vymahateľnosť dluhů je ohrozena

Praha – Nových exekucí loni v Česku výrazně ubylo. Zahájeno jich bylo 782 060, což je o 96 tisíc méně než v roce 2014. Ukazuje to oficiální statistika ministerstva spravedlnosti za rok 2015, která sčítá rozhodnutí okresních soudů.

Dosud rekordní z pohledu počtu nařízených exekucí byl rok 2011 s počtem 959 tisíc. V následujících letech pak jejich počet klesl na 883 tisíc (v roce 2012) a na 776 tisíc (v roce 2013). Výjimkou v klesajícím trendu byl pak rok 2014 s počtem téměř 879 tisíc exekucí.

Podle mnoha odborníků byl rok 2011 stropem, který se už nebude opakovat. Ústavní soud totiž postupně vydal několik nálezů omezujících „byznys s dluhy“, konkrétně snížil možné náklady na advokáty spojené s vymáháním dluhů. V březnu 2012 ministerstvo spravedlnosti také omezilo náhrady těchto nákladů ve svých vyhláškách.

Další úpravu pak ministerstvo

udělalo od července roku 2014, kdy dále omezilo náhrady nákladů u žalob za dluhy do výše 50 tisíc korun. Právě to byl podle Exekutorské komory ČR důvod, proč v roce 2014 došlo ke skokovému nárůstu nových exekucí. Věřitelé v první polovině roku spěchali, aby si „sáhli“ ještě na vyšší odměny, a žalovali i několik let staré pohledávky. „Tarif se totiž snížil natolik, že malé dluhy se zkrátka přestaly téměř vymáhat,“ říká Pavla Fučíková, prezidentka Exekutorské komory ČR.

S takovým závěrem ale nesouhlasí Daniel Hůle, který se v organizaci Člověk v tísni dlouhodobě zabývá dluhovou problematikou. „Je to zjevná nepravda. Podíl bagatelních dluhů, tedy dluhů do 10 tisíc korun, tvoří více než 50 procent všech nově nařizovaných exekucí. Tento podíl se v posledních letech nesnížil. Pohledávky do 2000 korun tvoří více než 30 procent nařizovaných exekucí,“ reaguje. Celý

proces novely advokátního tarifu proběhl navíc podle Hůleho velmi rychle a věřitelé neměli dostatečný čas na reakci.

„Celkově lze velmi těžko identifikovat jednoznačnou příčinu kolísání počtu nařizovaných exekucí. V tuto chvíli nelze pozorovat žádný trend,“ dodává Hůle.

Stále více lidí má dvě a více exekucí

Vedle poklesu počtu exekucí upozorňuje Fučíková na další trend posledních let. „Exekuce se koncentrují do stále užší části společnosti,“ říká. V říjnu 2015 na jednoho člověka v exekuci připadalo průměrně 5,8 exekuce, zatímco dva roky před tím „jen“ 3,3 exekuce.

„Tento nepříznivý vývoj zásadně ohrožuje stabilitu systému exekucího vymáhání i ekonomického fungování samotných soudních exekutorů,“ varuje Fučíková. Kvůli mnohačetným exekucím totiž roste počet bezvýsledných exekucí a soudní

exekutoři jsou odměňováni prakticky jen z vymožené částky.

Zaved'me regulační poplatky

Trend poklesu nově zahájených exekucí i nárůstu mnohačetných exekucí bude letos podle Fučíkové pokračovat. „Je proto nutné situaci systémově řešit – ať už se jedná o dlužníky samotné, věřitele a jejich odpovědnost i to, že exekutoři budou schopni ekonomicky provoz úřadů i nadále udržet,“ vzkazuje Fučíková ministerstvu spravedlnosti.

Exekutorská komora například navrhuje, aby věřitelé platili za exekuce „regulační“ poplatky, protože tento způsob vymáhání podle komory nadužívají. Ministerstvo spravedlnosti se zatím k návrhům nevyjádřilo. „Je to ve fázi ideového návrhu ze strany komory a jednání, ať už se zástupci věřitelů nebo ministerstva,“ říká mluvčí komory David Sahula.

Komora zároveň upozorňuje, že statistika ministerstva spravedlnosti se liší od její statistiky skutečně provedených exekucí, kterou komora zveřejňuje později. Například v roce 2014 tak bylo podle exekutorů skutečně zahájeno 828 tisíc exekucí, ministerská statistika přitom uvádí 879 tisíc. Vlastní čísla za rok 2015 zatím nemá komora k dispozici.

Ve statistikách soudů o počtu zahájených řízení není podle Exekutorské komory zohledněna řada důležitých faktorů. V praxi například dochází k tomu, že dlužník uhradí dluh poté, co soud exekuci zahájí, exekutor ale v takovém případě už dluh nevymáhá. Často také dochází ke spojení nové exekuce s jinou, která je proti dlužníkovi již vedena. V neposlední řadě jsou v údajích soudů obsaženy i takzvané latentní exekuce – tedy řízení, která jsou přerušena, například v důsledku konstatování úpadku. **Jiří Hovorka**

převzato z aktualne.cz

Anketní otázka

Je podle Vás současná legislativa, která umožňuje půjčovat nemajetným Romům peníze a následně umožňuje exekutorům zacházet po svém se zadluženými lidmi, v pořádku? Co by se mělo v této věci v ČR změnit?

Renata Adamová, ČR – Chomutov

Jsem přesvědčena, že toto téma trápi mnoho lidí. Jedna věc je to, že nebankovní sektory např. PROVIDENT a jiné jsou státem uznávaná lichva. Smutné je to, že se to dotýká především nemajetných lidí, na kterých se dobře parazituje. Banky jako takové půjčují především pracujícím, tam už se jedná o větší finance a lidé, kteří se dostanou do finanční tísně, někdy ne svým zaviněním, můžou vyhlásit osobní bankrot. Ale dost často se setkáváme s tím, že tento způsob oddlužení je zneužíván, a to vnímám jako velký problém legislativy. Vše nahrává parazitům. Také je známo, že chudoba rovná se BYZNYS! Často slyším, že Romové jsou zadlužení, mají exekuce, ale ve skutečnosti to vyjde nastejno. Především neromové vyhlašují bankroty a po pěti letech, někdy i dříve, mají klid a stát promine až 70 % dluhu. Bohužel Romové často nesplňují podmínky pro vyhlášení bankrotu a jejich dluhy rostou především na úrocích. Potom nastoupí exekutor a už je problém na světě. Pokud se nezmění legislativa, my s tím bohužel nic nenaděláme. Svým klientům můžeme jen vypisovat splátkové kalendáře.

Vojtěch Rác, ČR – Kladno

Jedním slovem propojený byznys. Je ale smutné, že každý aktér do něj vstupuje dobrovolně, i nemajetní Romové. Je nasnadě tedy i otázka, jak může legislativně procházet systém, který je už dopředu naplánován s kalkulací dvojitého zisku. Lidé, kteří nesplňují požadovaná kritéria půjček, by neměli půjčku dostat. Oni ji ale dostanou a věřitelé potom své klienty bez zábran předhodí hladovým lvům – exekutorům. Co smlouva, to rozmnožení kapitálu. Pro mnohé lidi je i deset tisíc hodně peněz, a navíc tím hradí jiné dluhy. Myslím si, že zákony by měly být postaveny tak, že budou korigovat práva věřitele i práva dlužníka. Já osobně zastávám názor, pokud si půjčím, tak si musím uvědomit, zda na to mám, a pokud ne, tak co mne může potkat. Půjčka není zadarmo, půjčka – to je kšeft pro poskytovatele. Proto je nutno pečlivě si přečíst kritéria smlouvy, abych věděl, do čeho jdu. Nechat se zničit kvůli deseti tisícům je nesmysl. Proto je dobře poradit se i s právníkem.

Gejza Horváth, ČR – Brno

Na tento problém se dá nahlížet z různého úhlu pohledu. Zajímavé by bylo podívat se na pověst některých Romů – lichvářů. Na pověst poskytovatelů rychlých půjček a na praktiky exekutorů. Třeba, jak odkupují exekutoři dlužné pohledávky a potom na nich bohatnou. Je to novodobá otrokářská společnost, která legální cestou pěstuje celostátní chudobu. Je to zlegalizovaný, řetězový, neetický byznys bank, firemních společností, exekutorů a státu.

Miroslav Mario Rusenko, ČR – Praha

Co se týče zadluženosti občanů České republiky, tak na vině je systém, který nahrává lichvářům, obchodníkům s chudobou, nebankovním společnostem, exekutorům a zlodějům, kteří se obohacují na cizím neštěstí a chudobě. Předminulé vládní garnitury vše rozprodaly, zprivatizovaly, rozkradly a na pracující lid vůbec nemyslely. Nezaměstnanost dostala lidi do dluhových pastí, ze kterých už nemají šanci se dostat. Dlužníci už víc dluží na penálech než za půjčky a v této situaci už ani nemohou splnit kritéria pro zahájení bankrotu. Nemají ani na to, aby zaplatili úřední pracovní úkony insolvenčního řízení. Dlužníci žijí na hranici chudoby, platí předražené nájmy a poplatky spojené s bydlením. Takoví lidé jsou rádi, že vůbec přežijí. Zaměstnavatelé zavedli novodobé otrokářství, zaměstnanci musí pracovat za pár korun a Romové kvůli barvě pleti práci ani nedostanou. V této situaci nemají Romové potom šanci zaplatit poplatky úředníkům, právníkům, aby mohli pro ně vypracovat insolvenční řízení. Aby se dluhy zbídačení Romové mohli opět postavit na nohy, mají už jen jedinou šanci – finanční oddlužovací amnestii. Smutné je, že v této situaci je zhruba 40 procent občanů. Stát by měl zaměstnat tyto lidi, pomohl by nejen jim, ale také státní kase. Kvůli lidem v dluhové pasti přichází stát o nemalé daně. Ztráta zaměstnání, chybějící zázemí, zadluženost a exekuční psychické nátlaky donutí mnoho lidí až k sebevraždám. Ptám se: Je to v pořádku? Kdo za to může, kdo za to nese zodpovědnost?

připravil Gejza Horváth

Dopis čtenáře: Zlatá klec

Při výkonu trestu odnětí svobody se vězni dostávají do forem prostředí, ve kterém stereotyp, monotónnost, nedostatečný kontakt s vnějším světem a také vliv ostatních vězňů u některých odsouzených vyvolává duševní napětí, které může vést k nežádoucím stavům.

Vážení čtenáři, snažím se být při psaní těchto řádků maximálně objektivní. Stalo se mi, že jsem se provinil proti zákonu České republiky. Proto nikterak nechci zlehčovat své počínání a obhajovat se zde. Jsem si plně vědom, že jsem ve svém životě pochybil a jak je známo, za chyby se platí.

Na svobodě jsem slýchal, že se vězni mají v kleci dobře, dostávají najíst, mají čisté prádlo, střechu nad hlavou a také mají vymoženosti jako je televize. To vše za peníze daňových poplatníků. Když jsem slýchal takové řeči, vadily mi. Jednoho dne jsem se i já ocitl v oné „zlaté kleci“.

Od první chvíle jsem si byl vědom toho, že v zařízení spravovaném ministerstvem spravedlnosti jsem zaslouženě. Provinil jsem se proti morálním zásadám zákonů České republiky. Dny, které zde trávím v odloučení od rodiny a přátel, neumím popsat slovy. Před pár dny jsem si vzpomněl na to, jak tenkrát někdo vyprávěl o tom, že vězení je

zlatá klec. Realita je, přátelé, jiná! Naše vězeňství zcela postrádá nástroje k nápravě odsouzených.

Překvapila mě jedna neblahá skutečnost. V Českém zákoně existuje zákon, kterému se tady ve vězení říká „Mařenka“ (slangový výraz pro Maření výkonu úředního rozhodnutí). Obecně a zjednodušeně Mařenka znamená, že máte-li soudem uložený zákaz řízení motorových vozidel, ale rozhodli jste se usednout za volant a jet a byli jste u toho přistiženi, máte na krku trestný čin.

Není mým úkolem zde polemizovat o kvalitě a smysluplnosti takového zákona. Mnohem více mě zaráží, že obrovské množství lidí sedí v našich věznicích právě za tento trestný čin. Několik měsíců jsou odloučení od rodin a tráví svůj čas často se zločinci toho nejhrubšího zrna.

Další obrovské číslo vězňů tvoří lidi, kteří jsou odsouzeni za svoje pohledávky vůči státu, a v neposlední řadě mnoho mužů, kteří neplnili své vyživovací povinnosti. Nedostatek pracovních příležitostí ve vězení přispívá k tomu, že vězni vychází z cely na svobodu zadlužení a ihned z prahu vězení nasedají na kolotoč soudních exekutorů. Můžu vás ujistit, že není pravda, že vězni nechťjí pracovat. Je to přesně naopak! Můžu vás, milí čtenáři, ujistit, že jsem se s takovým vězněm ještě nesetkal.

Dovoluji si dnes s jistotou říct, že některé zákony naší země jsou zcela absurdní. Nebylo by snad všem lépe, kdyby lidi za tak nezávažné činy jako je maření výkonu úředního rozhodnutí byli raději zaměstnaní v obcích či ve veřejně prospěšném sektoru? Byli by tak jistě přínosem při úklidu zanedbávaných ulic po celé zemi ve městech i na vesnicích.

Na závěr musím konstatovat další fakt a to ten, že v českých věznicích zcela chybí nástroj preventivního působení na odsouzeného. Zde by mohla sehrát důležitou úlohu sdruženi, která by ve věznicích působila. Pokud by výsledkem takové práce bylo i jen nepatrné procento návratnosti vězňů zpět domů, pak by to byl dle mého názoru úžasný efekt.

Chťel bych ale vám všem, co jste na svobodě, říct důležitou věc. Ať jsou naše zákony sebeabsurdnější, vždy se snažte je v rámci možnosti dodržovat. Život ve „zlaté kleci“ není žádná výhra. V jednom okamžiku přicházíte o vše: o možnost seberealizace. Není nic vzácnějšího a dražšího než svoboda užívat si každodenních starostí a radostí, o samotě, s blízkými či přáteli.

Tento článek jsem nenapsal ve snaze na sebe upozornit, ale upozornit vás na to, abyste si dávali pozor.

Mikuláš Horváth
věznice Rapotice

komentář

Dvojí pojmání piety je v rozporu

KAREL HOLOMEK

Čeněk Růžička na závěr letošního zasedání vládní Rady pro záležitosti Romů prohlásil, že má pochybnosti o tom, jak budou „lidi z Muzea romské kultury“ vnímat památku romských obětí v Letech u Písku. Měl na mysli okolnost, že by se Muzeum romské kultury stalo správcem tohoto památníku obětí Romů po současném správci, kterým je Památník Lidice.

V dalším svém projevu vyjádřil, cituji: „naši lidi jsou s vývojem situace kolem Památníku Lety nespokojeni, nikdo se s nimi neradil o tom, jak památník má vypadat a vůbec... současný památník (sochaře Hůly) se nám nelíbí. Ten jediný opravdový je v Mirovickém hřbitově, protože byl realizován péčí VPORH.“

Čeněk Růžička, nevědomky a zřejmě v afektu, vyslovil několik pozoruhodných i rozporných informací a vyjádření, které zcela jasně charakterizují, co si ve skutečnosti, po všech těch létech, přeje. Mimo jiné pominul fakt, že se s ním nikdo radit nemohl, když se o tyto záležitosti začal zajímat až tři roky po odhalení památníku.

Nejpozoruhodnější je však to, že rozlišuje ve věci vnímání památky na romské oběti „naše lidi“ a pak ty jiné lidi, včetně lidí z Muzea romské kultury. V této souvislosti není od věci připomenout, že Muzeum romské kultury intenzivně pracovalo na zřízení památníku v Letech, stejně jako v Hodoníně u Kunštátu i jinde, již počínaje rokem 1992 s kanceláří prezidenta republiky, Úřadem vlády, představiteli jihočeského kraje, obce Lety i obce Hodonín u Kunštátu. Památník byl vybudován v roce 1995 a otevřen veřejnosti za účasti prezidenta republiky i dalších představitelů společnosti i zástupců Romů. Výbor pro odškodnění romského holocaustu (VPORH) se objevil až v roce 1998 a od začátku dával jasně najevo, že jedině on je oprávněn vyjadřovat tu pravou pietu a vnímavost pro zdejší oběti, mezi které, pravda, patří i příslušníci jeho rodiny. Nicméně zpochybňovat vnímavost pro zdejší oběti u těch, kteří stáli u zrodu myšlenky památníku a jeho realizace v době, kdy Čeněk Růžička, řekněme smířlivě, ještě zájem neprojevil, je přinejmenším nefér.

Další směřování myšlenek Čenka Růžičky již nerozvádím, ale jsou zcela jasné a ne příliš lichotivé právě pro něho, a tedy i VPORH, je-li prezentován ještě jinými a dalšími osobnostmi. Otázkou může být, kolik lidí vlastně VPORH představuje nebo zastupuje.

Podstatné je něco jiného. Program integrace Romů stojí a padá na snaze zapojovat Romy do života společnosti, podílet se na tomto životě a být společností přijímán.

Proto jsme my, tedy lidi kolem Muzea romské kultury, celkem bez větších výhrad, byť s hořkou pachutí v ústech, přijali rozhodnutí vlády, aby se správcem památníku v Hodoníně u Kunštátu stalo Národní pedagogické Muzeum a knihovna Jana Ámose Komenského (Praha). S hořkostí proto, že do tohoto okamžiku již Muzeum romské kultury pracovalo na zřízení památníku nejméně 20 let. Vždy však s NPMJAK spolupracovalo a podílelo se na všech opatřeních směřujících k vybudování památníku romského holocaustu.

Tento fakt mohl být konec konců i znamením, že se konečně neznámý romský holocaust stal i věcí české veřejnosti. A tím i potvrzením platnosti a sjednoceného vnímání programu integrace Romů do společnosti.

Je tedy nepochybné, že názory Čenka Růžičky i snaha o jejich realizaci jsou v jistém rozporu s naplňováním programu integrace Romů do společnosti.

O to více jsem byl zaskočen výkřikem neznámého člena rady, který bilaterální diskusi mezi mnou a Čenkem Růžičkou označil za věc naší vzájemné nevraživosti. To popírám. Mám dost faktů, která svědčí o tom, že Čeněk Růžička se ke mně choval více než nezdvořile. Záměrně je nevytahuji, abych ještě nešťastnou diskusi nezhoršoval. Ticho kolem této debaty bylo mým největším zklamáním z poslední doby. Svědčí o tom, že jen málokdo si uvědomuje nebezpečí a důsledky dvojího pojmání piety Romů zasazené v rámci programu integrace. Nebo je to také pohodlnost, která brání v zapojení se do nepříjemné diskuse proti někomu, kdo se považuje za jediného oprávněného a znamená nepochybně defekt v občanské angažovanosti? Obojí je nebezpečné a v důsledku přinese další nepříjemnosti.

Jsem si vědom, že si z jistých kruhů vysloužím ty nejhorší urážky. Dovedu je definovat dopředu. Ale na stará kolena nemíním chodit kolem něčeho zasmrádlého jako pes kolem horké kaše. Nedělal jsem to dřív, nebudu to dělat ani teď.

**Chcete přispívat
na naše anketní stránky?
Ozvěte se na rhangos@volny.cz,
nebo přímo šéfredaktorovi
na romanohangos@gmail.com.**

Muzeum romské kultury otvírá novou výstavu Smoky Pictures – obrazy zahalené kouřem

Ve čtvrtek 23. června zahájilo Muzeum romské kultury novou výstavu nizozemského umělce Rona Glasbeeka s názvem Smoky Pictures. Výstava, zachycující život Romů a Sinti před, během a po 2. světové válce, tvoří unikátní soubor objektů a obrazů, které vznikaly kombinovanou technikou, v níž autor používá kromě malby i kávu nebo karton.

„Výstava vypráví příběh o lidech, jejichž svoboda je už před 2. světovou válkou mařena povinností registrace, zátahy a deportace-

mi,“ říká jedna z kurátorek výstavy, Anežka Hrbáčková. „Zachycuje paradox svobodného člověka ve válečné i poválečné době a také touhu putovat a nemožnost ji naplnit.“

Krajina zahalená dýmem je původně název románu romského spisovatele Menyhérta Lakatose z roku 1975, v němž autor ve stylu magického realismu popisuje svoje mládí v předválečném Maďarsku. Kniha Rona Glasbeeka oslovila natolik, že začal vyhledávat příběhy Romů a zachycovat je do svých obrazů.

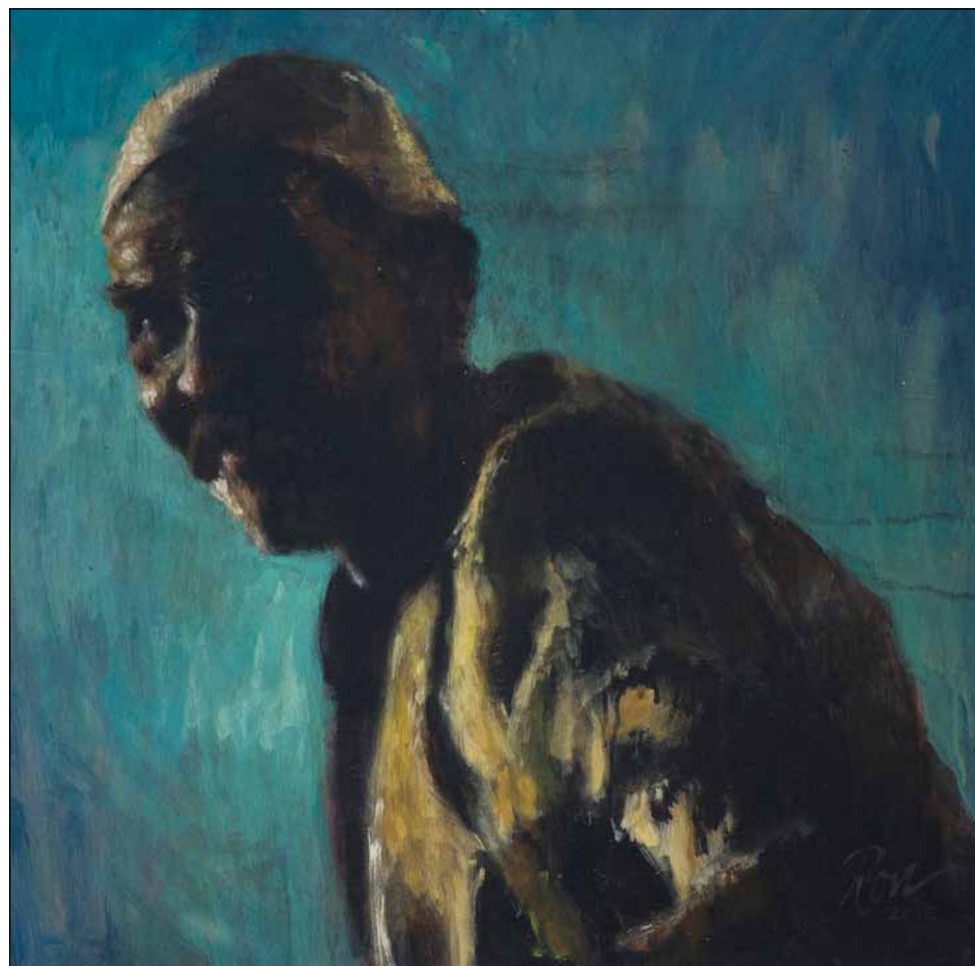
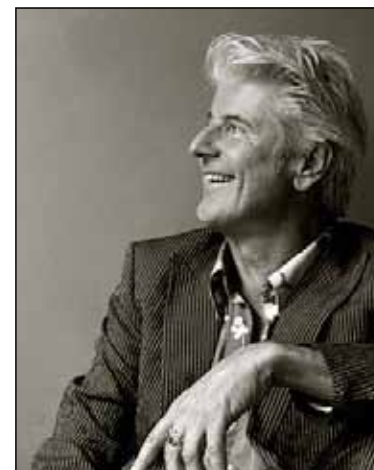
„Začal jsem oslovovat muzikanty hrající před supermarkety, natáčet je a malovat,“ popisuje nizozemský umělec svou cestu ke vzniku výstavy. „Dnes je můj atelier v industriální části Groeningu, na „špatné“ straně kolejí, kde se pohybují prodejci aut z východní Evropy a také Romové. Studoval jsem jejich historii, poznal je, a zde můžete vidět výsledek,“ dodává.

„Výstava Smoky Pictures odkazuje k tématu holocaustu Romů,“ vysvětluje Dušan Slačka, druhý

z dvojice kurátorů výstavy. „Proto ji otevíráme nyní, neboť v létě si budeme připomínat dvě důležitá data, 2. srpna je Mezinárodní den romského holocaustu a 21. srpna pak pietní akt v Hodoníně u Kunštátu.“

Ron Glasbeek se v Brně zdrží celý měsíc, spolupracovat bude nejenom s Muzeem romské kultury, ale obrazy bude vytvářet také ve spolupráci s mladými Romy z IQ Roma servisu.

Alica Sigmund Heráková
Muzeum romské kultury

výstava Smoky Pictures

Vernisáž výstavy se koná 23. června od 16 hodin, vystoupí Jazz trio Jana Polyaka.

Doprovodný program k výstavě:

26. 6. 10–16 hod. – Výtvarné dílny s autorem v prostorách muzea

18. 9. 15 hod. – Komentovaná prohlídka s autorem v angličtině a českým tlumočnickem

Kaj tuha džav, savore tut kamen, vaš tuke o Del man marel...

To je začátek k písni nového klipu Nangy bull, hitu léta pod vedením Marca Pilla. Jméno Marco Pillo je nám určitě všem známe. Jako hudebník vyniká svým temperametem, hlasem a stylem. Nejen, že staví dům, kde bude mít i své vlastní nahrávací studio, ale pracuje na dalších skvělých projektech. Mimo to vás všechny zve na svůj Latino Carneval v Trnavě, a to 15. 7. 2016.

Představujete svůj nový klip s názvem Nangy bull, můžete nám jeho název více přiblížit, co představuje nebo co má pro lidi představovat? Má nějaké hlavní sdělení? Pokud ano, o čem je?

Inspiroval mě text. Ten je o životě, o nás, o lidech. To, co máme rádi, jen se trochu stydíme to přiznat na

veřejnosti (směje se). Tato skladba v doprovodu videoklipu vás pobaví, melodie vás vtáhne do totálně letní krajiny plné slunce a dobré energie. Název je v překladu Holá říť, a to víme každý, co je a co znamená, můžeme si to každý vyložit po svém, tak jak se nám to právě hodí.

Kdo všechno se na videoklipu podílel?

Ve videoklipu účinkují moji kolegové z branže, tanečníci, herci z Česka i Slovenska. Samozřejmě i členové mého bandu. Režii dělal Lacko Cmorej, momentálně TOP režisér. Na naší scéně režíroval například Carmen, ve které účinkuji v SND, Máša a medvěd – Ledová Show a další.

V jakém městě a místě se klip natáčel?

Natáčelo se v Trnavě, kde bydlím, před časem jsem se sem přistěhoval a právě stavím nový domov pro svoji rodinu a sebe, kde budu mít i zázemí, muzikantské nahrávací studio.

Gratuluji Vám k životnímu úspěchu. Zeptám se, kolik si myslíte, že bude mít video zhlédnutí a jaká bude zpětná vazba vašich fanoušků či lidí, co video zhlédnou?

Určitě jsou důležité pocity, ale pro mě je důležité, aby moji hudbu poslouchali lidé celý život a posouvali to dál a šířili.

Vím, že Nangy Bull se bude lidem velmi líbit a stane se HITEM tohoto léta!

Podle fotek na FCB profilu bych řekla, že jste nedílnou součástí postavy ve videoklipu, jaké to je být hercem?

Baví mě herectví, každý umělec, který chce být na koncertním pódiu nebo chce hrát pro lidi, by měl být tak trochu i hercem, protože k muzice a umění patří i ten projev.

Naskytly se vám během natáčení nějaké komplikace?

Žádné komplikace nebyly, točilo se v exteriéru a počasí nám vyšlo krásně. Když myslíte pozitivně, vždy to dobře dopadne. (smích)

Mimo to jste měl nedávno představení Carmen, prozradíte nám o tom něco více?

Ano, máme cca deset představení měsíčně, čeká nás turné ve Finsku, Irsku, Rusku atd.

Carmen ala Gipsy Devils je nádherné představení, v kterém účinkuji jako sólista, zpívám a hraju na kytaru. Těžko se o tom píše, je třeba to zažít a vidět, takže vás zvu.

Máme léto, chystáte se někam na dovolenou nebo máte měsíce plné koncertování? Pokud ano, kam byste nás chtěl pozvat?

Ano, pořádám Latino Carneval v Trnavě 15. července. Takže tímto vás všechny zvu. Dovolená nebude, protože mám hodně práce a do toho stavím dům.

rozhovor vedla Veronika Kačová

Vakeras romanes 7

o adošagos

Kamav but love.

e simad'i

somnakaj

o exekutoris

Lel mange o love.

pořinav

na pořinav

kečeň/kejčen

De man kečeň.

Nane but'i, nane love.

Kamav but love vaš o telefonos.

Imar na avava dilino.

Pořinava savore adošaga.

Ačhava žužo bije adošaga.

o interešis

o lichvaris

Rom Romestar e cipa tele cirdel.

Čoren jekh avres.

Nane oda mištes.

Majinahas te chudel paš peste.

Andro jekhetaniben hin zor.

dluh

Dlužím hodně peněz.

zastavárna

zlató

exekutor

Obírá mě o peníze.

splácím

nesplácím

půjčka

Půjč mi.

Není práce, nejsou peníze.

Dlužím hodně peněz za telefon.

Už nebudu hloupý.

Splatím všechny dluhy.

Zůstanu čistý, bez dluhů.

úrok

lichvář

Rom Romovi sedře kůži.

Okrádají jeden druhého.

Není to dobré.

Měli bychom držet pospolu.

V jednotě je síla.

Jan Horváth

Chci půjčit

Romové si kdysi pomáhali v bídě, v trápení, žalu. Nikdy nikdo nenechal nikoho o hladu, rozdělil se i o to poslední. Díky tomu jsme přežili útlak a perzekuci okolního světa.

V současnosti je tomu jinak. V ghettech, v sociálně vyloučených lokalitách, bují lichva nejen ze strany exekutorů, ale i samotných Romů. Bohatí okrádají chudé, neštítí se ničeho. Půjčí tisíc korun, zpět chtějí dvojnásobek. Když není práce a lidé jsou závislí na sociálce, snadno se dostanou do spárů romské mafie.

Ti jsou horší než exekutor. Známe to, jak to v ghettech chodí, ne všichni však o tom mluvíme, bojíme se. Lidská solidarita, úcta a ochota pomoci druhým je jaksi pojmem neznámým. Každý hledí jen na sebe a problémy druhých ho nezajímají.

Je také pravdou, že mnozí z nás neplánujeme, budoucnost nás nezajímá, žijeme jen teď, dnes. Drahé plazmové televize, DVD, mobily, auta, na to všechno si půjčujeme. Když přestaneme splácet, nastupují exekutoři a ti se s nikým nemazlí. Kde je chyba? Je to těžké, ale na vině jsme my sami. Nač musíme mít drahé televizory a mobily? Když na to nemám, tak si to nepořídím. Nemusím mít vše, co má můj soused. Hlavní a důležitější je zůstat člověkem s otevřeným srdcem, ochotným vždy pomoci druhému.

Dobro dáš, dobro dostaneš, znáte to starodávné romské moudro?

Jan Horváth

Kamav love

O Roma varekana peske pomožinenas andro čoripen the dukha. Šoha ňiko na mukhl'as ňikas bokhaha, delas oda najagoreder. Vašoda o Roma predžid'ile mariben the aver dukha le gadžendar.

Adaďives imar hin sa aver. Andro romane tabora hin o lichvara, na ča o exekutora, the o Roma, so le avre Romendar tele e cipa kušinen. Požičinen ezeros, pale kamen duj. Sar nane but'i u o manuša chuden ča odi socialka, lokes pes chuden andro baro čoripen. E romaňi mafija hin goreder sar odi gadžikaňi.

Mištes oda džanas, vakeras palal, kajča savore lendar daras. ňiko na šigitinel, o romipen odoj našfol. Sako gondol'inel ča pre peste u sar dživen aver, pal oda len o šero na dukhal.

Hin tiž čačo, hoj but amendar na gondol'inel pro tajsa, so ela, dživas ča pro adaďives. Kuč televizora, DVD, mobili, motora, pre ada peske mangas love. Sar imar na birinas te pořinel, aven o exekutora u jon amenca na khelen. Ko hin došalo? Hin oda pharo, aľe došale sam amen korkore. Soske amenge kuč televizora, o mobili? Te man upre nane, ta mange len na cinava. Na musaj man te avel savoro so hin avres. Kučeder ehin te ačhel manuš phundrade jileha, so šigitinel avreske.

Lačhipen des, lačhipen chudes, džanen ada phurikano romano lav?

Jan Horváth

Sedmiletí dlužníci

Dítě se v sedmi letech zadluhuje. Jako dospělé dostává obsílku od exekutora a vydělává na splátky svého dluhu z dětství. Pokud máte pocit, že jde o citaci ze sci-fi románu autora kritizujícího kapitalismus, pak se pletete. Jde o praxi uplatňovanou v současnosti v ČR, za kterou kritizujeme např. Plzeňské městské dopravní podniky (PMDP) a rozhodovací praxi soudů.

Vše má jednoduchý scénář. Dítě jede bez jízdenky, chytne jej revizor a následně nezaplátí pokutu. Je celkem jedno, zda proto, že o ní rodičům neřeklo, nebo z jiného důvodu. Souzení důvodů podle nás jen odpoutává pozornost od podstaty. „Následuje mašinerie, na konci které je v době osmnáctin dítěte exekuce a velký dluh. Ten dopravce, resp. exekutor vymáhá na plnoletém,“ vysvětluje Vlastimila Feistingerová, naše dluhová poradkyně. Odpovědnost rodiče za dítě, a tedy i jeho dluhy, jde z nepochopitelných důvodů stranou. Dítě přitom nemá vlastní majetek a nemůže o zaplacení vůbec rozhodovat. Celá věc podle nás není v souladu s ústavním pořádkem.

V nedávné době jsme se setkali s případem jednadvacetileté slečny. Bez jízdenky jela ve svých sedmi letech. Nyní, když je v rámci studijního programu při vysokoškolském studiu v zahraničí, na ni dorazila exekuce a byly jí zabaveny veškeré finanční prostředky z bankovního účtu. Celé věci vůbec nerozuměla. Na pokutu si pamatovala jen matně a měla celou věc za uzavřenou. V době, kdy jako dítě dostala pokutu, se její rodiče rozváděli. Období bylo plné zmatků a i přes domluvu s jedním z rodinných příslušníků nebyla pokuta uhrazena. „Po rozvodu rodičů následovalo stěhování a případná pošta související s vymáháním dluhu tak chodila na jinou adresu,“ uvádí další z komplikací případu Vlastimila Feistingerová.

Aktuálně je na mladé ženě v této souvislosti exekučně vymáháno zhruba patnáct tisíc korun. „Má obstavený účet exekutorem. Vzhledem k tomu, že aktuálně studuje v zahraničí, je bez větších příjmů. Je to pro ni velmi zoufalá situace. Její matka nemá na uhrazení dluhu dost peněz a uvažovala již o půjčce,“ poznamenává Feistingerová a doplňuje, že je dobré se zamyslet i nad dalšími souvislostmi celé záležitosti. Není příliš možné splácet desítky tisíc během studia ani příjemné začínat pracovní kariéru s vinou několika let splátek, nemluvě o komplikacích např. při získání půjčky na bydlení. To vše se děje kvůli tomu, že jako sedmiletá nezaplátla jízdenku v hodnotě šest korun!

V naší praxi se setkáváme s tím, že život řady lidí nejede vždy jen podle plánu přímého jak tramvajové koleje a přesného jak jízdní řád, ale přináší řadu komplikací. Ředitel PMDP reagoval na jeden z našich výstupů tak, že je přeci normální pokuty platit a „normální“ rodina to zvládne bez problémů. Nevíme, co spojení normální rodina přesně znamená. Víme ale celkem jistě, že zatěžovat děti dluhy normální není.

převzato z webu člověkvtisni.cz

ilustrační foto: Člověk v tísni

Zástupce ombudsmanky přiznal nevědomky nerovnost Romů

Náhodou jsem vyslechl v Českém rozhlase ráno 4. května debatu redaktora s panem Stanislavem Křečkem, které byl také přítomen David Beňák, momentálně nejvyšší státní úředník mezi Romy, který zastupuje náměstky ministry pro lidská práva a legislativu Jiřího Dienstbiera.

Debata se tu vedla jako reakce na zprávu o lidských právech v ČR, kterou opět zaslala, jako každoročně, administrativa USA.

Pan Křeček si mimo jiné postěžoval, že mezi romskými nevládními organizacemi – a že jich prý je, není žádná taková, která by se dokázala zaručovat za Romy, například v případech jejich ucházení o pracovní místo, a že tím by se mohla eliminovat špatná zkušenost s Romy, která panuje mezi podnikateli. Nehledě na to, že takové záruky ze strany některých romských organizací za Romy usilující o pracovní zařazení existují a je to i jedna ze zásad terénní a sociální práce ve spolupráci s úřady práce i zaměstnavateli, vyjevil se i jiný symptomatický náhled na situaci Romů a jejich postavení ve společnosti.

Automaticky a jaksi a priori se Romům přiznává nerovnoprávné postavení mezi uchazeči o zaměstnání ve srovnání s jinými občany. Proč by ausgerechnet právě za Romy se měl někdo zaručovat? Proč se nedoporučuje zaručovat za ty státní občany, kteří si dříve vypěstovali také nějaké nedůvěryhodné postavení?

Prostě: Rom je pořád mezi jinými občany někdo jiný, který si musí pořád a pořád budovat postavení proti všem protivenstvím, kterých mají všichni dost? A on má ještě toto navíc?

Dokážu to pochopit a jsem dokonce ochoten pro eliminaci tohoto nepříznivého stavu něco udělat. Protože to bezpochyby nerovnost je. Ale proč to nechápe zástupce veřejného ochránce práv, již chápu méně.

Karel Holomek

Desať policajtov, ktorí týrali rómske deti, je nevinných?!

Policajti týrali deti, neľudsky s nimi zaobchádzali na výsluchu, nútili ich fackať sa, bozkať sa, olízať topánku... Videlo to celé Slovensko, záznam je na internete a po takmer šiestich rokoch súd vyniesol verdikt. Sadnite si. To, čo všetci môžu vidieť na internete, to, čo bolo zachytené vo svedeckých výpovediach – sa vlastne nestalo. Desať obžalovaných bývalých policajtov si určite 27. 2. 2015 po tomto rozsudku vydýchlo. Sudkyňa Okresného súdu Košice II Daniela Blažovská totiž skonštatovala to, čo sa zdalo nemožné skonštatovať a síce, že ich oslobodzuje spod obžaloby, lebo „nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý sú obžalovaní stíhaní.“ Dozorujúci prokurátor Rastislav Remeta z KP Banská Bystrica už podal proti rozsudku odvolanie.

Policajti bili Rómov

Policajti používali na ich zastrašenie aj policajné psy, ktoré na deti huckali. Na chorom týraní sa evidentne zabávali, iní policajti sa nemo prizerali. Najmladší zadržaný mal 11 rokov. A čím si vyslúžili toto správanie? Áno, prepadli starú ženu a ukradli jej kabelku – to je otrasné bez debaty tiež. Ale oni boli za svoj čin súdom odsúdení. Policajti s absolútne neľudským, ponižujúcim, zastrašujúcim a najnižšie pudovým správaním nie. Je to hanba. Otrasný a nevidaný prístup policajtov z 21. 3. 2009 zverejnil novinár Tom Nicholson.

Čo odznelo na súde?

„Keď prišiel ten druhý pes, všetci sme sa natlačili do kúta, lebo sme sa ho strašne báli. Každého, koho volali, aby povedal meno a adresu rodičov, zvalili na zem a púšťali na neho psa. Psi nemali náhubky.“ uviedol na súde jeden z chlapcov.

„Policajti nám nadávali do degešov, pľuli na nás, ten s retiazkou, keď prišiel, nás začal biť. Bili nás aj pelendrekmi.“ – vypovedal ďalší.

Nahrávka pre súd neexistovala

Prečo sa vlastne skutok nestal? Prečo ho podľa sudkyne žalujúca strana nedokázala? Napríklad preto, že sudkyňa Daniela Blažovská nepripustila ako dôkaz pustiť na pojednávaní nahrávku ako dôkaz.

„Jednalo sa o jeden z hlavných usvedčujúcich dôkazov,“ uviedol pre GINN Radim Kupec, právny zástupca jedného z maloletých. Problém nahrávky je, že nebola získaná zákonným spôsobom, teda so súhlasom súdu a bola zhotovená bez súhlasu oboch strán... záznam teda nevznikol v súlade s literou zákona. Napriek tomu aj dozorujúci prokurátori v danom čase – Rastislav Remeta a Eva Mišíková – trvali na použití záznamov a odvolávali sa na to, že záznam bol vyžiadaný medzi dôkazy ako vec.

Takto zdôvodňoval prokurátor R. Remeta použitie zánamu z CD-R (DVD) nosiča, na ktorom bol záznam. „Za vec sa okrem iného považuje aj obrazový záznam na technickom nosiči. Vzhľadom na ustanovenie § 119 od. 2 TP za dôkaz môže slúžiť všetko, čo môže prispieť na náležité objasnenie veci a čo sa získalo z dôkazných prostriedkov podľa Trestného poriadku ale-

bo iného osobitného zákona. Dôkazným prostriedkom sú okrem iného aj veci.“

Sudkyňa tento dôkaz odmietla akceptovať a nahrávka sa na pojednávaní neobjavila. Videlo ju pritom nielen celé Slovensko, ale bola vysielaná aj v hlavných správach v zahraničí. Sudkyňa nahrávku dokumentujúcu hanebné prístupy policajtov odmietla...

Trošku si pamätám, trošku si už nespomínam... Nepamätám sa... Neviem... Výsledok priesťahov v konaní? Oslabenie pamäte svedkov a – „skutok sa nestal“!

Okrem nahrávky mal incident aj mnoho svedkov. Lenže – lenže tu sa diali ďalšie udalosti, ktoré celý proces oslabili. Po rokoch sa totiž súdne pojednávanie začalo nanovo, čím sa logicky oslabila pamäť poškodených a došlo k rozporom vo výpovediach.

„Trošku si ešte pamätám, trošku si už nespomínam,“ uviedol na súde jeden z napadnutých chlapcov. A presne v tomto duchu sa niesli nové výpovede napadnutých – nepamätali si už detaily a ich výpovede sa líšili od ich prvotných výpovedí. Je to logické a prirodzené – s odstupom času sa iné očakávať nedá.

Obhajkyňa policajta: Videli ste, ako Kevin Zupko udrhel lopatou Tibora Žiga?

Svedok: Áno, videl som to.

Obhajkyňa policajta: Popíšte, aká lopata to bola?

Svedok: Bol to rýľ, taký čo sa kope s ním zem. Bol veľký, s palicou, čierny.

Obhajkyňa policajta: Videli ste, ako dopadol rýľ Tiborovi Žigovi na hlavu a čo to s ním urobilo?

Svedok: Bolela ho hlava. Kevin bol malý, lopata bola veľká, ale musel s tou lopatou udrieť, lebo policajt mu povedal, že keď tak neurobí, tak ho zbije.

Obhajkyňa policajta: Vaše mená a adresy zisťoval jeden policajt alebo viacerí?

Svedok: Už si nepamätám.

„Neviem, nepamätám si už s odstupom času. Nepýtali ste sa ma vtedy tak podrobne,“ uviedol na novom pojednávaní aj Tom Nicholson, ktorý mal tiež s odstupom času rozpor vo výpovedi, lebo si už presne nepamätal na detaily listu priloženého k nahrávke na jeho meno.

„Ako predsedníčka senátu Daniela Blažovská v období od podania obžaloby 13. 05. 2010 až do vyhlásenia rozsudku, nekonala bez zbytočných priesťahov. Viaceré nariadené hlavné pojednávania boli zmarené a odročené len pre neúčasť obhajcov a takéto obštrukcie sa tolerovali (napr. žiadosť o odročenie pojednávania pre plánovanú dovolenku obhajcu alebo účasť obhajcu na rigoróznej skúške), dôsledkom toho došlo i k zmene senátu a k opakovanému konaniu hlavného pojednávania (len pre zmenu senátu),“ uviedol právny zástupca jedného z chlapcov Radim Kupec pre GINN a podal podnet na disciplinárne stíhanie sudkyne, o čom GINN informoval ako prvý.

Nekonanie senátu malo podľa R. Kupca za následok oslobodenie obžalovaných pre neunesenia dôkazného bremena a to „len preto, že nebolo preukázané, že sa stal skutok,

a nie preto, že by skutok nebol trestným činom alebo že by ho nespáchali obžalovaní.“

Čo odznelo na súde?

Svedkyňa: „Môj syn bol potom ustáčaný, bál sa policajtov, asi jeden a pol mesiaca spal so mnou, ale už sa to zlepšuje. ... Tak ako som povedala a ako to bolo prečítané zo zápisnice, tak to bolo naozaj, že ten policajt, ktorý ho zavesil na zábradlie, že ten ho aj bral do policajného auta. Bolo to pred dvoma rokmi a neviem o všetkom spontánne vypovedať.“

Svedok: „Ja si už dnes nepamätám, komu ten policajt stúpil na nohu...“

Dnes si už nepamätám, ktorý z policajtov dal pokyn, aby sme sa otočili k stene a dali ruky hore.“

Svedok – poškodený: „Ja si pamätám len toľko, že ten policajt zobral zo stola zásobník, založil ho do zbrane a potom priložil zbraň Kevinovi ku hlave. Takto konal ten policajt, ktorý mal na ruke retiazku.“

Svedok: „Ja si už pre odstup času presne nepamätám, či som mal poranenú aj ruku...“

Ministerstvo spravodlivosti konanie sudkyne preveruje. „Ministerstvo spravodlivosti sa vecou zaoberá a skutočnosti uvedené v podnete prešetruje. Dňa 30. 04. 2015 bola odoslaná predsedovi OS KE II žiadosť o zaslanie vyjadrenia k disciplinárnej zodpovednosti sudkyne, ako aj žiadosť o vyjadrenie samotnej zákonnej sudkyne. Lehota na doručenie vyjadrení ešte neuplynula,“ uviedla Alexandra Donevová z tlačového oddelenia Min. spravodlivosti.

O udieraní lopatou

Obhajkyňa policajta: Videli ste, ako Kevin Zupko udrhel lopatou Tibora Žiga?

Svedok: Áno, videl som to.

Obhajkyňa policajta: Popíšte, aká lopata to bola?

Svedok: Bol to rýľ, taký čo sa kope s ním zem. Bol veľký, s palicou, čierny.

Obhajkyňa policajta: Videli ste, ako dopadol rýľ Tiborovi Žigovi na hlavu a čo to s ním urobilo?

Svedok: Bolela ho hlava. Kevin bol malý, lopata bola veľká, ale musel s tou lopatou udrieť, lebo policajt mu povedal, že keď tak neurobí, tak ho zbije.

Obhajkyňa policajta: Vaše mená a adresy zisťoval jeden policajt alebo viacerí?

Svedok: Už si nepamätám.

Odborná verejnosť je šokovaná

Eva Mišíková, bývalá prokurátorka Gen. prokuratúry: „Je to absurdné. To bola jedna z mimoriadne zložitých vecí, vzhľadom na vek maloletých detí, ich pamäťové schopnosti a práve priesťahy v konaní spôsobili, že si nemuseli s odstupom času pamätať. Keby čokoľvek spravili, nie je dôvod, aby sa policajti takto správali. Som presvedčená o vine obžalovaných, keďže som na pojednávaní do Košíc s kolegom Remetom chodievala. A som presvedčená, že pri takomto zlyhaní orgánov štátu v polícii rozhodne sa nahrávka nemala odmietnuť.“

Lenka Dale

Rómska dizajnérka: Mat' iný pôvod nie je móda

O tom, s akou farbou pleti sa narodila, rozhodnúť nemohla. O farbe šiat, ktorými mení svet, už áno.

Vyštudovala odevný dizajn, má vlastnú módnú značku, šila šaty pre finalistky Miss Slovensko, venuje sa tvorbe kostýmov pre bratislavské divadlo Meteorit, pravidelne predstavuje svoju tvorbu na prestížnych Bratislavských módných dňoch a venuje sa výrobe zlatých šperkov.

Rómsky pôvod neskrýva. Monika Vontszemuová predstavila svoju tvorbu na tohtotýždňovom rómskom festivale, čím verejne priznala svoj pôvod.

„Bol to môj etnický coming out,“ hovorí usmievavá Bratislavčanka, ktorá radšej ako o rozdieloch v etnicite hovorí o móde.

„Nechcela som robiť rozruch ako rómska dizajnérka, zaujať mali moje kolekcie,“ vysvetľuje Monika. Etnicita podľa nej nikomu úspech nezaručí a nie je ani dôvodom neúspechu.

„Raz sa ma dokonca jeden Afričan, ktorý robil v Bratislave čašní-

ka, pýtal, odkiaľ prišli moji rodičia na Slovensko.“

Hovorí, že ona sama sa s diskrimináciou doteraz nestrela. Spoločnosť podľa nej posudzuje Rómov najmä podľa kritérií, ktoré často prifarbuje médiá. Rómovia sa ako všetci ľudia delia rovnako na dobrých a zlých.

„Bývali sme v Starom Meste, moje priezvisko znie viac po maďarsky ako po rómsky,“ poznamená.

Ihlu nepustila z ruky

Monika sa k móde dostala ako dieťa v butikoch svojich rodičov. „Každý deň som sledovala, čo si ľudia najčastejšie kupujú, ako sa menia strihy a farba šiat.“ No k biznisu ju to nelákalo, na prvom mieste bolo umenie, stalo sa pre ňu vášňou. „Rodičia ma v tom podporovali od základnej umeleckej školy až po promóciu na Vysokej škole výtvarných umení, no možno si mysleli, že budem potom tiež pracovať u nich v obchode. Ale ja som chcela módou tvoriť, nie ju len sprostredkovať,“ pokračuje. Keď začne hovoriť o móde, ťažko ju zastaviť.

Jej prvým modelom v detstve bola lambadová sukňa pre sesternicu, odvtedy ihlu z ruky nepustila. „Som veľmi netrpezlivá, kým nerobím niečo tvorivé, práca ma ubíja.“

Stredná umelecká škola ju však veľmi nebavila. „Chýbal mi priestor na kreativitu, všetko bolo ako nalinkované,“ opisuje Monika dôvody, prečo si popri štúdiu zaplatila ešte doučovanie v súkromnom ateliéri. Špeciálne hodiny jej pomohly. „Bola som druháčka, keď sa mi podarilo vyhrať módnú súťaž v Trenčíne,“ spomína. Na univerzite sa postupne začala profilovať ako profesionálna dizajnérka, no zlákať ju zahraničie, preto sa vybrala na ročnú stáž do Prahy. Tam sa dostala do ateliéru profesora Jozefa Ľapťucha, ktorý v tom čase prednášal o móde aj na parížskych školách.

Praha ju naučila hlavne samostatnosti. „Začala som pracovať ako stylistka v magazíne pre ženy a chvíľu som dokonca zvažovala, či tam neostanem žiť, ale ako jedináčik som nemohla nechať rodičov samých.“

Rudolf Sivý

prevzato z romovia.sme.sk

Bohuš Vlačuha: Záleží na každom, co bude od života chtít

Bohuš Vlačuha (23) pracuje ako strážnik ve Frýdku-Místku. „Místní Romové vítají, že je u městské policie taky nějaký Rom a rádi si se mnou o mé práci povídají,“ říká.

K policii se dostal díky svému předchozímu zaměstnání – působil jako asistent prevence kriminality. Když se dozvěděl, že městská policie ve Frýdku bude nabírat nové strážníky, bral to jako šanci zúročit své místní znalosti a ukázat ostatním, že na barvě pleti nezáleží.

„Jde hlavně o to, jaký člověk je. Jestli bude sedět s rukama v klíně a stěžovat si, nebo se bude snažit něco dokázat,“ myslí si. Jako strážník působí ve Frýdku také Bohušův bratr – dvojče. Rodina oba podporuje a je ráda, že získali práci, po jaké toužili, a že se jim v ní daří.

Bohuš se narodil jako nedoslýchavý, zatím se mu však nestalo, že by svou znalost znakového jazyka použil v práci. Jak sám říká, pokud by bylo potřeba se dorozumět s neslyšícím, bude to pro něj velká výhoda. Mezi neslyšícími má mnoho kamarádů a spolužáků ze školy pro sluchově postižené. Před třemi lety se také zúčastnil historicky prvního ročníku soutěže o nejkrásnějšího muže Mister neslyšící a nedoslýchavý ČR – a vyhrál. První místo ve stejném roce získal i v mezinárodní soutěži neslyšících – Mister Deaf Europe.

Regina Poláková

prevzato z romea.cz

Ghettofest v Bronxu chce i inspirovat

Na tanec, koncerty a workshopy lákala o víkendu brněnská čtvrť Cejl, přezdívaná také brněnský Bronx. Do městské části, kam by se někteří lidé běžně nevydali, se je snažil přivést pouliční festival Ghettofest. Vrcholem páteho ročníku byl koncert Ivy Bittové v objektu bývalé káznice.

V prostoru s mrazivou minulostí, v němž bylo během druhé světové války vězení gestapa a poté za komunismu popraviště, vystoupila houslistka a zpěvačka Iva Bittová s recitálem Devleha. „Devleha znamená v podstatě v překladu z romštiny sbohem. Vybrala jsem několik romských písní v souvislosti s prostředím a tematikou Ghettofestu,“ vysvětlila.

„Je tu hodně temné a tupé bolesti, ale na druhou stranu: veškeré negativní hodnoty můžeme naší vůlí, prací a přesvědčením změnit na pozitivní,“ domnívá se Bittová.

Podobné poselství nese i Ghettofest, který nechce být jen festivalem pro zábavu, ale také inspiraci. Jedním z účinkujících byl například dvánáctiletý Radek Bagár, talentovaný pianista, který si zahrál už třeba i s Brněnskou filharmonií. „Cílem je otevřít lokalitu a dlouhodobě pak upoutat pozornost na témata s ní spojená,“ říká umělecký ředitel Ghettofestu Pavel Strašák.

prevzato z webu České televize

foto: publictheater.org

Muzeum romské kultury

Bratislavská 67, 602 00 Brno, tel.: 545 571 798

e-mail: media@rommuz.cz, www.rommuz.cz

MHD: tram. 2, 4, 11, zast. Tkalcovská, tram. 3, 5, 9, zast. Dětská nemocnice

MUZEUM ROMSKÉ KULTURY

červenec–září 2016

OTEVÍRACÍ DOBA V NEDĚLI PRODLOUŽENA DO 18⁰⁰ (poslední vstup v 17¹⁵)

STÁLÁ EXPOZICE

„PŘÍBĚH ROMŮ“

Dějiny Romů od starověké Indie až po události II. světové války a současnost. Prezentace je rozložena do šesti výstavních sálů, kde za doprovodu romské hudby zhlédnete kromě unikátních historických sbírkových předmětů i umělecká díla a filmové dokumenty, to vše v atraktivních kulisách expozice. Exponáty doplňují originální dioramata, imitující reálné situace ze života Romů. Možnost komentovaných prohlídek v ceně vstupného po předchozí domluvě.

PŘECHODNÁ VÝSTAVA:

24. 6.–18. 9. Smoky pictures, Ron Glasbeek (NL)
Výstava obrazů nizozemského umělce Rona Glasbeeka, který zachycuje život skupiny Sintů v období před, během a po II. světové válce unikátní výtvarnou technikou. Autor používá více odstínů šedé barvy, akryl doplňuje kávou a postavy na svých obrazech zahluje do oblaků kouře.

DALŠÍ AKCE PRO VEŘEJNOST

16. 8. – 21. hod. Čarovné oči & the Harmonic Play
Letní kino Brno – Střed, Dominikánská 2
Promítání němého filmu za doprovodu živé romské hudby v podání THE HARMONIC PLAY. Melodramatický snímek s tématem „cikánské lásky“ Václava Kubásky z roku 1923 je zároveň historickým unikátem, jednou z filmových lokací je zaniklá romská osada v Oslavanech u Brna.

21. 8. 2016 Pietní shromáždění k uctění obětí romského holocaustu v Hodoníně u Hunštátu
V roce 2016 si společně připomeneme 73. výročí hromadného transportu Romů z tábora v Hodoníně u Kunštátu do koncentračního tábora v Osvětimi, který proběhl 21. 8. 1943. Akce bude zahájena na „Žalovně“ v 11 hodin na místě hromadných hrobů bývalého tzv. cikánského tábora. Na místo konání a zpět do Brna bude vypraven autobus od muzea. Bližší informace budou včas zveřejněny na webu muzea.

VOLNÉ VSTUPY DO VÝSTAV – Každou první neděli v měsíci a 2. srpna, 11. a 28. září.
Otevírací doba • po a so zavřeno • út–pá 10–18, poslední vstup 17¹⁵ • ne 10–18, poslední vstup 17¹⁵

ROMANI GILI OLOMOUC 30.7.2016

LETNÍ KINO HOBLINA, UL. PEKÁRNÍ, OLOMOUC, 14 - 20 HODIN

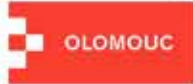
IMPERIO PŘEROV, DAKTAR - LUCKA, BOBAN ŠUMPERK, GIPSY BACHT, GIPSY RYTMUS, MIX - SRNM, VYŠKOV, NÁKLO, PROSTĚJOV, KOLÍN, JIŘÍ SOMSI, PETR ČECH RÝMAŘOV, KÁJA Z PODOLINĚC

KHALE JAKHA CHARITA OLOMOUC, LÁČE JILORKA CHARITA PŘEROV, KARIKA OLOMOUC, JAGORI OLOMOUC, TERNORE, BÁRE ČAJA, ČÁVE SRNM

Pořadatel: SRNM Olomouc
kontakt: olomouc@srnm.cz,
tel.: 585154296, mob.: 604317490
web: www.srnm.cz,
facebook.com/SRNM.cz

9. ročník festivalu se uskuteční za finanční podpory
Ministerstva kultury ČR a Statutárního města Olomouce

TANEC

Předplatné Romano hangos

příjmení, jméno:
název organizace:
adresa, PSČ:
e-mail: telefon:
počet objednaných výtisků:

způsob platby: ☐ hotově ☐ složenkou
☐ bankovním převodem bez faktury; variabilní symbol:
☐ bankovním převodem na fakturu

vyplněný formulář zašlete na adresu:

Romano hangos, Bratislavská 65a, Brno 602 00. Fio banka, číslo účtu: 2300661977/2010
cena předplatného pro rok 2016 je 265 Kč

KARVINSKÝ RŮMSKÝ FESTIVAL

17. ROČNÍK
FESTIVALU
RŮMSKÉ KULTURY,
HUDBY A TANCE

ROMANÉ POD ZÁŠTITOU HLAVNÍHO MĚSTSKÉHO SPRÁVCE A PRŮMASLOVÉHO STATUTÁRNÍHO MĚSTA KARVINY
ZA PODPORY MINISTERSTVA KULTURY ČR, MORAVSKOSLEZSKÉHO KRAJE V OSTRAVĚ, STATUTÁRNÍHO MĚSTA KARVINY

**AREÁL PARKU
B. NĚMCOVÉ
V KARVINĚ-FRYŠTÁTĚ**

SOBOTA 25. ČERVNA 2016

PROGRAM FESTIVALU:
14.30 ZAHÁJENÍ FESTIVALU, ÚVODNÍ SLOVO
15.00 - 21.00 VYSTOUPENÍ HUDEBNÍCH SOUBORŮ
21.00 - 01.00 TANEČNÍ ZABAVA (HRAJE IMPERIO Z PŘEROVA)

ÚČINKUJÍCÍ:
PARNO GRAS
GIPSY BOYS ULAK
BRILLANT ORCHESTER MILANA OLŠÁKA
NOVA LESNA BAND
AMOR DUO
IMPERIO
ADELKA FERENCOVÁ
V.I.P. BAND
GIPSY BARNA JUNIOR

MODERÁTORI PROGRAMU JSOU RICHARD SAMKO A LADISLAV ČORAL
V AREÁLU BUDULI K DISKOTÉCE STÁNKY LONČETSKÝCH A LONČETSKÝCH ATRAKCI
OCELENÝMI V PRŮBĚHU FESTIVALU ZAHÁJÍME OPLETNOSTI JEPŠKA S.K.O.
FESTIVAL SE KONÁ ZA KAŽDÉHO POČASÍ

**VÝTISK 100,- Kč
DETI DO 11 LET
ZDARMA**

SPONZOROVANÍ:
(MAĎARSKO) (SLOVENSKO)
(SLOVENSKO) (SLOVENSKO)
(SLOVENSKO) (SLOVENSKO)
(SLOVENSKO) (SLOVENSKO)
(SLOVENSKO) (SLOVENSKO)
(SLOVENSKO) (SLOVENSKO)
(SLOVENSKO) (SLOVENSKO)
(SLOVENSKO) (SLOVENSKO)
(SLOVENSKO) (SLOVENSKO)
(SLOVENSKO) (SLOVENSKO)

Nabídka inzerce

Ceník:

celá strana 5 000 Kč (rozměr 26×40)

1/2 strany 3 500 Kč (rozměr 26×20 nebo 40×13)

1/4 strany 1 500 Kč (rozměr 13×20)

menší formát – 7 Kč/cm²

Sleva při opakované inzerci na druhé a další vydání 25%
žádosti o inzerci na mail: holomkova@srnm.cz

Vydávání Romano hangos podporuje

Ministerstvo kultury České republiky

Adresa redakce Romano hangos
a Společnosti Romů na Moravě

Bratislavská 65a, Brno 602 00
tel.: 545 246 673 www.srnm.cz
číslo účtu: 230 0066 1977/2010

Společnost Romů na Moravě
Romano jekhetaniben pre Morava